

Dineke ten Broeke: Johan was een unieke man

Achterom

'Achterom is kermis'. K. ter Laan tekende het ooit op in zijn Nieuwe Groninger Woordenboek. Om aan te geven, dat achteromkomers een streepje voor hebben. Goed volk!

Jan J. Ritzema gaat wekelijks 'achterom' bij streekgenoten, die op de één of andere wijze hun bestaan een stukje toegevoegde waarde meegaven. Vanuit de meest uiteenlopende invalshoeken. Dineke ten Broeke leefde een tiental jaren aan de zijde van Johan Poppen, ooit hoofdredacteur van de Winschoter Courant. Gelukkige jaren, maar haar partner werd ernstig ziek en overleed. De Johan Poppen-Prijs houdt de herinnering aan hem levend.

■ Winschoten, begin zeventiger jaren. De bloeitijd van de Winschoter Courant. Geprezen door haar onverbloemde berichtgeving en voorop in de technische ontwikkeling. Abonnees noemden zich 'lid

van joen kraante'. Liefkensstraat-hoek Vissersdijk. Een patriarchale entree voor de adverteerder; met een statige trap over de gehele breedte en een fraai gebrandverfd glaswerk hoog in de wand. Om de hoek de ingang naar de redactie. Een haveloze, vale, groen geschilderde deur met daar achter een uitgesleten trap naar boven; in 'daip twijduustern'. En langs de muur een eind touw op haperende kartrollen, om de deur open te trekken.

Door Jan J. Ritzema

De redactie. Het hart van de krant; bevolkt door een uiterst bont gezelschap. Journalisten in sterk uiteenlopende uitvoeringen. Met aan het hoofd een keurige heer in kledij waar de laatste mode-ontwikkelingen achteloos aan voorbij waren gegleden. Johan Poppen. Hoofdredacteur tegen wil en dank. Omdat het zo hoorde; op basis van kwaliteit.

Totdat Dineke ten Broeke hem eens frank en vrij voor de voeten gooide: „Voor mij wil je helemaal geen hoofdredacteur zijn. Ben jij een manager? Je bent puur een journalist, die het van z'n creativiteit moet hebben.”

De opmerking sneed meer hout dan mevrouw Ten Broeke in haar stoutste dromen had bevroed. Poppen erkende haars gelijk en hield het voor gezien, nog langer hoofdredacteurte te spelen. Zijn naam verdween van de voorpagina van de krant. „Mischien is er nu naast de krant wel ruimte gekomen voor... eh... die andere,” opperde hij hoopvol aan het begin van eenentachtig. Dineke ten Broeke wist al te goed wie hij bedoelde, haar! Jarenlang

koesterde hij al een verborgen genegenheid voor de kordate schooljuf uit Plan Zuid. Met haar 'rode jaske en blonde hoaren'. Maar steeds ontbrak hem de moed, zijn gevoelens duidelijk kenbaar te maken. Tot kort na de jaarwisseling van eenentachtig.

Roddelcircuit

Dineke stond er niet afwijzend tegenover, maar wilde eerst meer zekerheid, voor ze volmondig 'ja' zei. En om het plaatselijke roddelcircuit te ontlopen besloten ze tot een gezamenlijk - heimelijk - partijtje langlaufen in Noorwegen.

„Toen wist ik het wel,” vertelt ze. Met een fikse vertraging werden Johan en Dineke een paar. Dineke: „Johan was niet direct een type om pats-boem zijn gevoelens bloot te geven

en bij mij is het zo, wie mij niks te vertellen heeft, heeft bij mij niks te zoeken. Johan woonde tegenover de school, maar ik zag hem meer als een vader van één van de leerlingen, dan als een potentiële echtgenoot.” Nochtans kreeg 'the story' een 'happy end' en het pad leek geplaveid voor een lang en gelukkig leven. De verwachting ging slechts ten dele op.

Gelukkig was het tweetal wel, maar lang mocht hun vreugde niet duren. Wat probleemloos naar een gouden bruiloft had moeten voeren, haalde nog geen koper. In september eenentachtig overleed Johan Poppen aan een kwaadaardig gezwel in z'n hoofd.

„Johan was een unieke man,” stelt Dineke onomwonden vast in haar geriefelijke wo-

ning aan de Winschoter Garstestraat. „Hij liet zich er nooit op voorstaan, wat hij kon. Op z'n dertiende schreef hij al Griekse tragedies voor het schoolfeest van het gymnasium. Hij was uniek in zijn bescheidenheid. Hij gaf aan mijn leven een extra dimensie. Van hem kreeg ik, waar ik altijd onbewust naar had gezocht en verlangd. Met hem was ik compleet. En dan is de duur niet bepalend. De kwaliteit was belangrijker dan de kwantiteit.”

Schok

Poppens verscheiden - hij werd slechts zevenenvijftig jaar - bracht een schok teweeg in zijn woon- en geboorteplaats. Aangezwengeld door Wiebe Klijnstra van Radio Winschoten en spontaan gevolgd door talrijke richtingen

uit de Winschoter samenleving werd het plan opgevat, zijn naam blijvend in herinnering te houden. Het leidde tot de oprichting van de stichting Johan Poppen-fonds, met daarbij een jaarlijkse onderscheiding voor wie zich het meest - op bescheiden wijze, dat wel - verdienstelijk heeft gemaakt voor de stad.

Ditmaal kreeg de Stichting Oud-Winschoten de prijs. Begin vorige maand reikte Dineke voor de achtste maal de trofee uit. In het bijzijn van CdK Alders en burgemeester Vlietstra in een uitpuilende Nederlandse hervormde kerk aan het Marktplein.

Niveau

„Ik heb eerst mijn voorwaarden gesteld,” weet Dineke nog goed, toen het plan om de Johan Poppen-Prijs in het leven te roepen aan haar werd voorgesteld. „Het moest een niveau krijgen, dat paste bij Johan. Ik wilde per se niet, dat het na een paar jaar in een achterafzaaltje terecht zou komen. De gemeente diende erachter te staan en de financiën gewaarborgd. Er zou nooit geleurd moeten worden om geld binnen te halen voor de stichting Johan Poppen-fonds. Alles moest perfect gestructureerd zijn. Ik denk, wanneer ze er een jaar later mee zouden zijn gekomen, ik het niet meer had gewild.”

De jaarlijkse toekenning van de naar haar overleden echtgenoot genoemde prijs gaat Dineke nog steeds niet in de kouwe kleren zitten. „De week ervoor en de week erna,” bekent ze, „dan heb ik het er nog steeds 'hail stoer mit'. Zo'n plechtigheid is toch een aanslag op je gevoelsleven. Vooral als het klankbeeld over Johan wordt gedraaid!”

◀ Dineke ten Broeke heeft het steeds 'hail stoer mit' met de prijs die naar haar overleden echtgenoot is genoemd.

Foto: Anne Marie Kamp

98-16-1-99